

Leader-rahoitus Lapissa 2023–2027

Ihmisten kokoisille yrityksille!

HANKETUET

eli yleishyödylliset kehittämiset ja yleishyödylliset investoinnit
hankeaakkosten merkeissä

Anne Anttila, toiminnanjohtaja, Outokaira tuottamhan ry

anne.anttila@outokaira.fi, 0400 161 034

LEADER

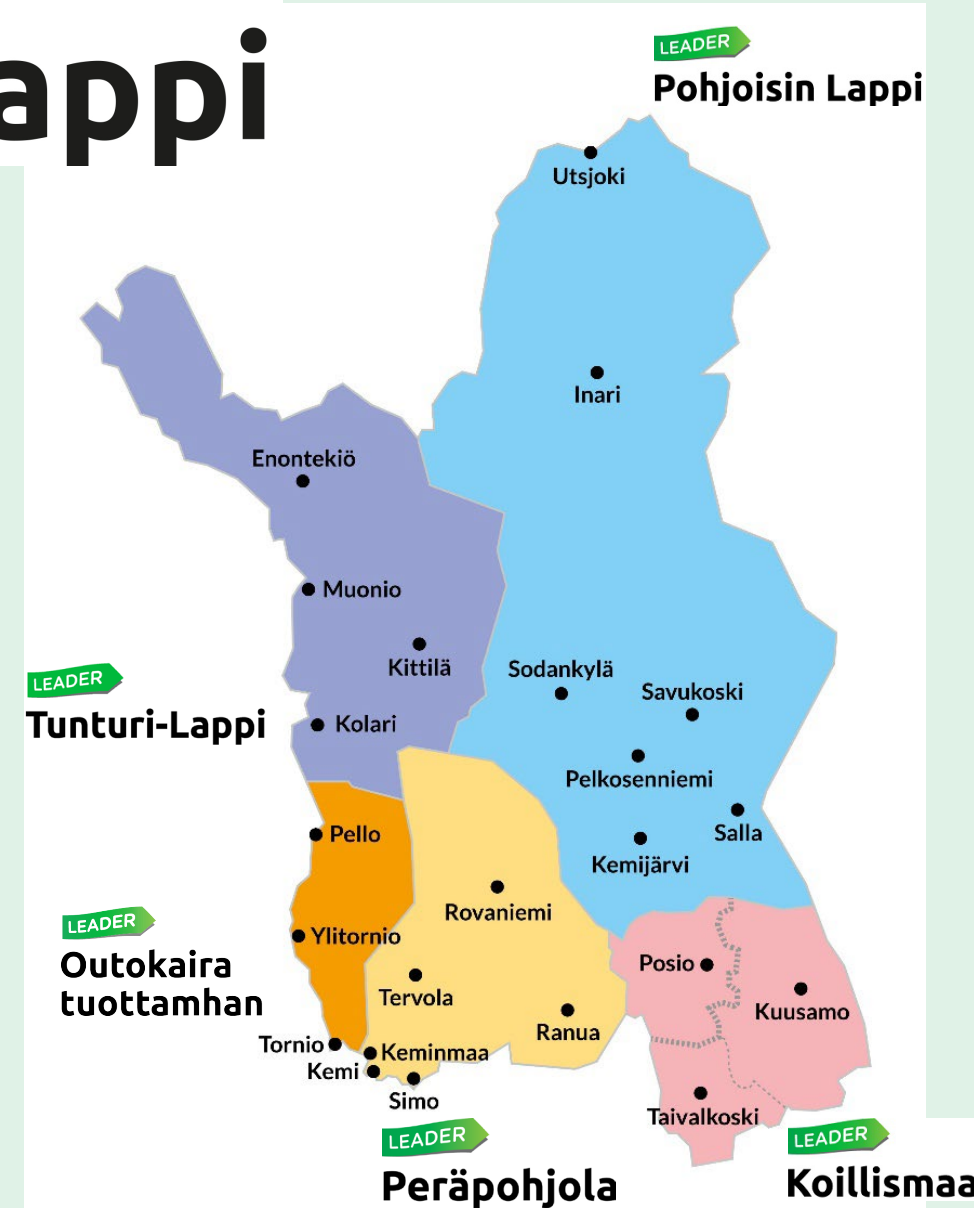
Outokaira
tuottamhan

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER-TOIMINTA LAPISSA

- Lapissa vaikuttaa viisi Leader-ryhmää
- EU-rahoituskaudella 2023–2027 koko Suomessa on **52 Leader-ryhmää** + Ahvenanmaan ryhmä.
- Lapin Leader-ryhmät tekevät **yhteistyötä Leader Lappi -brändin alla**. Yhteisinä, koko Lapin kattavina toimina ovat mm. Vasara ja nauvoja; Ilmastoviisas pohjoinen maaseutu ILIMA ja Valokuidulla elämää ja turvaa Lapin kyliin. Uusia yhteistyöhankkeita on tulossa tällä kaudella.
- Kukin ryhmä kehittää aluettaan **paikallisista lähtökohdista käsin eli oman strategiansa** pohjalta. Rahoitusvälineet ovat kaikilla samat, joillain ryhmillä käytössä on myös Nuoriso Leader -rahoitusta. **Ryhmät ovat tehneet omia painopisteitä ja linjauksia, jotka saa tietoonsa omalta ryhmältään – nettisivut on hyvä aloituskohta.**
- Leader-hankkeisiin rahoitusta Lapissa **n. 14,3 milj. €** tällä rahoituskaudella!

NÄIN HANKEPROSESSI ETENEE OUTOKAIRASSA – PÄTEE MYÖS MUIILLA

tarkempi kuvaus: www.outokaira.fi/miten-ideasta-hankeeksi

VALMISTELE HANKETTA

Tutustu strategiaamme, kysyttele hankeideaa yksin tai porukalla ja ota meihin sitten yhteyttä!

TEE HANKEHAKEMUS

Hanki suomi.fi-valtuudet, kirjaudu Hyrrä-palveluun ja ala tehdä hankehakemusta, me autamme!
Muista vastata mahdollisiin täydennyspyyntöihin, äläkä aloita hanketta ennen virallista vireilletuloa=allekirjoitusta.

ODOTTELE PÄÄTÖSTÄ

Outokairan hallitus käsittelee hakemuksesi kokouksessaan ja päättää joko puoltaa tai olla puoltamatta sitä. Varsinaisen rahoituspäätöksen tekee Lapin ELY-keskus. Tutustu rahoituspäätökseen huolella.

TOTEUTA HANKETTA!

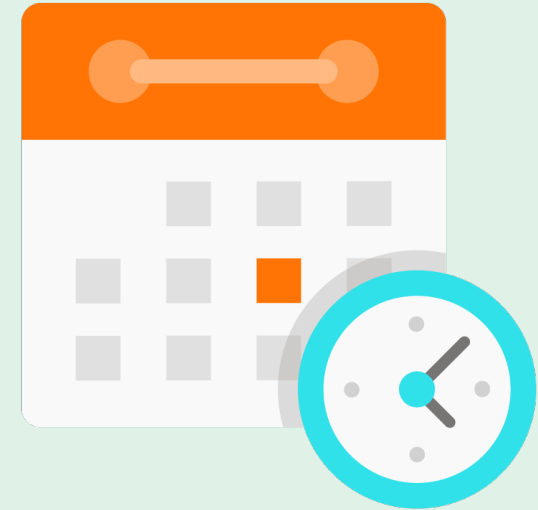
Myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen pääset aloittamaan hankkeen toteutuksen hankesuunnitelman mukaisesti. Älä tee muutoksia hankkeeseen ennen kuin otat meihin yhteyttä! Muista myös hakea maksatuksia säännöllisesti!

MIETI VAIKUTTAVUUTTA!

Miten hankkeen tulokset jäävät elämään hankkeen päättymisen jälkeen? Voisivatko hankkeen opit ja oivallukset hyödyntää myöhemmin myös muita hakijoita? Miten tietoa tuloksista saisi levitettyä, millaista laajempaa vaikuttavuutta hankkeella voisi olla?

Missä mennään tällä hetkellä?

- Rahoituskausi 2023–2027 käynnistynyt. Ensimmäiset haut avautuneet kesällä 2023.
Pienhankkeiden haku AVAUTUI 12.3.24.
- Maksatukset eivät ole vielä haettavissa (eli ensin hakemus, päätös ja sitten maksatus)
- Leader rahoitus on julkista rahoitusta (EU+valtio+kunnat). Lisäksi hakijat laittavat yksityistä rahoitusta joko rahana tai vastikkeettomana työnä.
- Ilmastoinvestointien Elyn rahoitushaku avoinna 1.2.-30.4.2024
- Myös ryhmiltä voi hakea ilmastoinvestointeihin, mikäli on strategiassa
- KAIKILLE AVOIN hankekoulutus Rovaniemellä 7.-8.5. Ensimmäinen päivä hanketukiin ja toinen yrityshankkeisiin. Perustietoa hankkeista!

Hakuajat ja erityistä Lapin Leadereillä

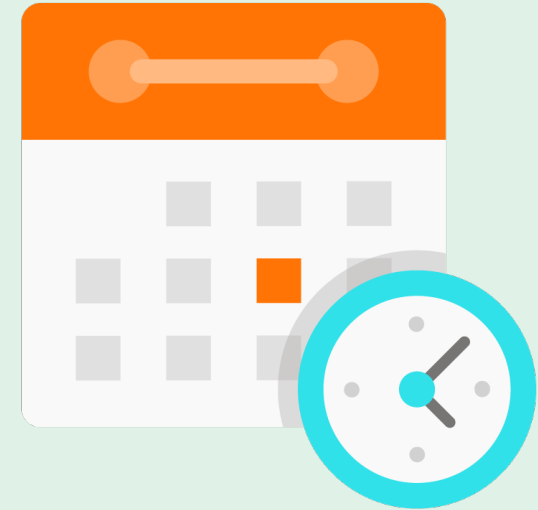
Outokairan hakujaksojen päättämispäivämäärät :

- 15.5.2024; 30.6.2024; **15.9.2024**; 31.10.2024; 15.1.2025
- Huomioi, että 15.9.2024 otetaan käsittelyyn 50 000 euron tai yli olevat kehittämishankkeet (ei siis koske yleishyödyllisiä investointeja tai yritysinvestointeja)
- Yleishyödyllisen investoinnin tuki 65%, julkisoikeudellisilla hakijoilla lisäksi 10 % omaa julkista rahaa
- Kehittämishankkeet 90 %, julkisoikeudellisilla toimijoilla 80 %
- Kylätalohankkeiden max kustannusarvio 75 000 €
- Muut erityisasiat löydät nettisivuiltamme

Pohjois-Lappi - vielä kaksi valintajaksoa ennen kesää :

15.3.–30.4.2024 ja 1.5.–31.5.2024

”Tälle kaudelle erityistä on se, että rahoitamme myös kulttuuria niin yleishyödyllisenä kuin yritysvetoisenakin. Kulttuurin rahoituksesta pidämme toiminta-alueellemme yhteisen tilaisuuden 2.5, puhujina silloin myös Lapin Kulttuurirahaston edustaja sekä Taiken edustaja”

Hakuajat ja erityistä Lapin Leadereillä

Koillismaan Leader ry – hakuajat nettisivuilta

Yleishyödylliset investoinnit: Tuki 60 %, ei ole lainsäädännön lisäksi määritelty ylärajaa hankkeen kustannuksille

Lahtivajoihin liittyviä investointeja ei tueta

Yleishyödyllinen kehittäminen: Tuki pääsääntöisesti 80 %, nuoriin suoraan liittyvissä ja kyläyhteisöjen hankkeissa jopa 100 %

Yksityinen rahoitus voi tarvittaessa olla 100% vastikkeetonta työtä molemmissa hanketyypeissä

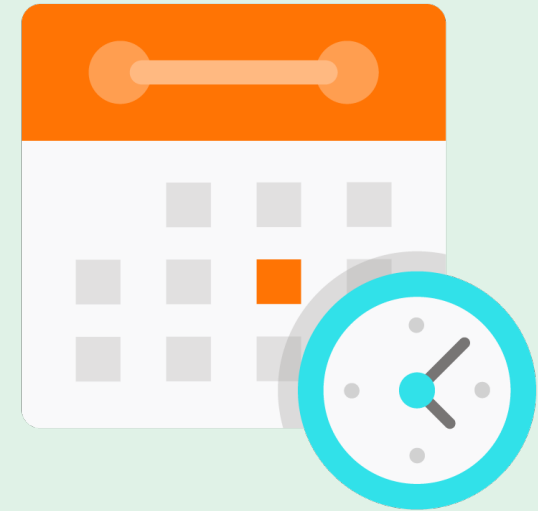
Peräpohjolan Leader ry – hakuajat nettisivuilta

Yleishyödyllinen kehittäminen 80%, kunnilla 65% / max kustannus 70 000€

Yleishyödyllinen investointituki 65% / max kustannus 70 000€

Kylätalo-hankkeet teemahaku päättyi 14.3.2024

- Useita erilaisia teemahakuja ja linjauksia eri asioissa, joten kannattaa ottaa yhteyttä ja lukea nettisivuilta asiat

Hakuajat ja erityistä Lapin Leadereillä

Leader Tunturi-Lappi - Vuoden 2024 Hakuajat

24.1.2024-23.4.2024 (yleishyödyllisille kehittämis- ja investointihankkeille)

24.4.2024-13.8.2024

14.8.2024-23.10.2024 (yleishyödyllisille kehittämis- ja investointihankkeille)

24.10.2024-23.1.2025

Ehtoja:

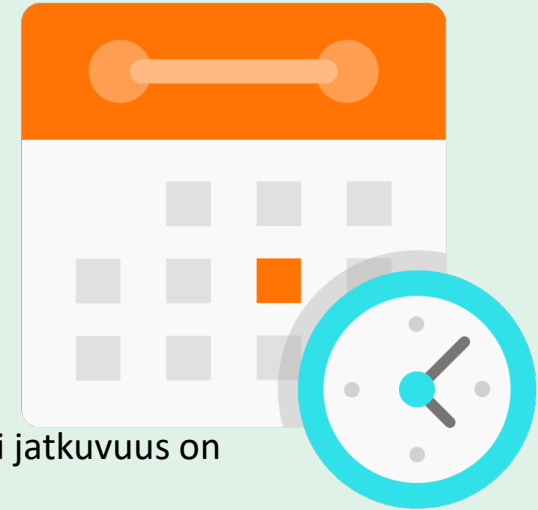
Tapauksia rahoitetaan vain pienhankkeina tai erityistapauksissa, jos niillä on selkeä elinkeinokytkös ja/tai jatkuvuus on osoitettu

Yleishyödyllisten investointien- ja kehittämishankkeiden maksimibudjetti on 100 000 euroa

Yleishyödyllisten investointien sekä pienhankkeiden investointien tukiprosentti on 65%

Yleishyödyllisten kehittämishankkeiden ja pienhankkeiden kehittämisen tukiprosentti on 90%

Yleishyödyllisten hankkeiden yksityisestä rahoituksesta talkoo- eli vastikkeetonta työtä voi olla 100%

Mihin tukea voi saada? - LEADER rahoituspaletti vuosille 2023–2027

Yleishyödylliset investoinnit

- Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit
- Investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi
- Esim. kylätalojen remontteja, leikkipaikkojen rakentamista, ulkoilureitistöjä...

Yleishyödyllinen kehittäminen

- Yhteistyöhankkeet, sis. yritysryhmähankkeet, Älykkäät kylät -strategiat
- Koulutushankkeet
- Tiedonvälityshankkeet
- Valmisteluraha, mm. EIP-hankkeiden ja Älykkäät kylät -hankkeiden valmisteluun, 5 000 €:n kertakorvaus

Pienhankkeet

- Kehittämistä/investointi
- Kokonaiskustannukset max 8000 euroa. Tuki min 1000 euroa.
- Menettelyt ovat kevennettyjä, mutta vaativat tarkan hankesuunnitelman työpaketteineen.
- Pienhankkeeseen ei mahdollista tehdä jälkikäteen muutoksia: tuki maksetaan tuotosperusteisena kertakorvauksena.

Yritystuet

- Yritystoiminnan käynnistämisavustus
- Yritystoiminnan kehittämisavustus
- Yrityksen investointituki

Kuva: Iina Askonen

Hankeakosten kohderyhmänä kolmen ensimmäisen laatikon hanketyypit eli

8

yleishyödylliset hankkeet.

LEADER
Outokaira
tuottamhan

LEADER
Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

HANKEAAKKOSET HALTUUN!

KAIKKI ALKAA SUOMI.FI-VALTUUKSISTA...

- Suomi.fi-valtuudet antavat henkilölle/henkilöille oikeuden **asioida organisaation** kuten yhdistyksen/järjestön tai toisen henkilön puolesta. Suomi.fi-valtuus on siis käytännössä sähköinen valtakirja.
- Valtuuksia tarvitaan esim. Hyrrä-järjestelmään pääsemiseksi. Valtuudet kannattaa **hakea ajoissa** etenkin yhdistyksissä, joissa hakemuksen allekirjoittamiseen tarvitsee **useamman kuin yhden henkilön**.
- Ohjeet [Ruokaviraston sivuilla](#) sekä [suomi.fi-sivuilla](#) . Myös ryhmien sivuilta on linkityksiä näille sivuille.
- OHJEET kannattaa lukea huolella, jotta tietää mitä pitää hakea

A B C

Suomi.fi

KAIKKI ALKAA SUOMI.FI-VALTUUKSISTA...

A B C

Hyrrän valtuudet:

- **Maaseudun ja kalatalouden tukien ja korvauksien hakeminen:** tällä valtuudella voi täyttää, allekirjoittaa ja lähettää hakemuksen Hyrrässä.

- **Maaseudun ja kalatalouden tuki- ja korvaushakemusten valmistelu:** tällä valtuudella voi avustaa hakemuksen täyttämässä, mutta ei allekirjoittaa

eikä lähettää hakemusta. Tätä valtuutta voi käyttää esimerkiksi neuvoja tai tilitoimisto.

- **Maaseudun ja kalatalouden tuki- ja korvaustietojen katselu:** tällä valtuudella voi Hyrrässä vain tarkastella hakemuksia, ei täyttää, allekirjoittaa eikä lähettää hakemuksia.

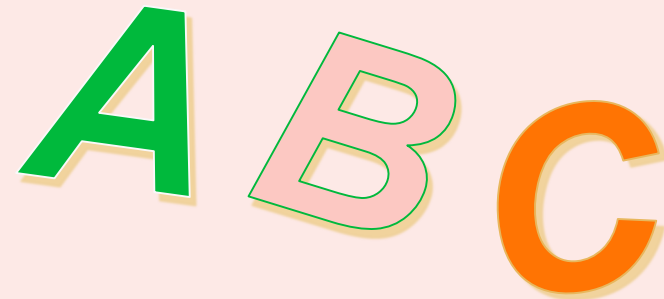
A B C

HYRRÄ HYRRÄÄMÄÄN JA HANKKEITA HAKEMAAN!

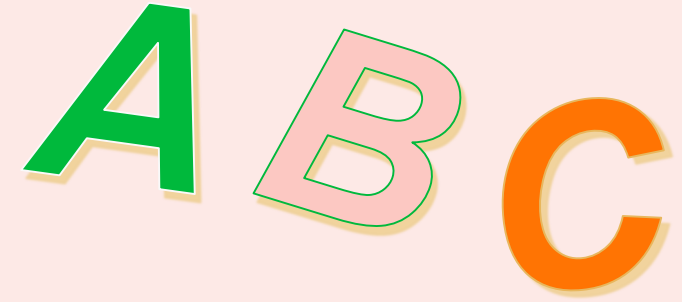
- Tällä rahoituskaudella hankkeita voi hakea **vain sähköisesti Hyrrässä**. Kun suomi.fi-valtuudet ovat kunnossa, pääset kirjautumaan Hyrrään esim. yhdistyksen puolesta.
- Yhdistyksen puheenjohtajalla on yleensä jo suoraan oikeus, mikäli tiedot on ilmoitettu PRH:n rekisteriin
  - Sääntöjen mukaisten henkilöiden on allekirjoitettava hakemus
  - Hyrrä-järjestelmä on koko maaseuturahoituksen yhteinen järjestelmä, jossa täytetään hankesuunnitelma, tehdään siihen täydennyspyyntöjä, hyväksytään hankkeet ja myöhemmin haetaan hankkeille maksatuksia.
  - Ohjeet [Ruokaviraston sivuilla](#).
  - Toimii parhaiten Chrome- ja Firefox-selaimilla.
  - Kirjautumisosoite: <https://hyrra.ruokavirasto.fi>.

MITES SE HANKESUUNNITELMA?

- **Hankesuunnitelma** on olennainen osa kehittämishankkeita. Suunnitelma kertoo, mitä hankkeessa tullaan tekemään, miten ja kenen kanssa. Lisäksi suunnitelmasta käy ilmi hankkeen **budjetti**. Kustannuksia voidaan hylätä ja tukia periä myöhemmin takaisin, mikäli hanketta ei toteuteta suunnitelman mukaisesti - suunnitelman laatimiseen kannattaa siis panostaa!
- Hankesuunnitelmaan voi tehdä myöhemmin muutoksia. **Muutokset** tulee hyväksyttää rahoittajalla.
- Kannattaa huomata, että **PIENHANKKEISIIN ei voi tehdä sisällöllisiä muutoksia!** Vain hankeaikaa voi muuttaa.
  - Pienhankkeisiin voi tehdä työpaketteja, jotka ovat ikään kuin omia kokonaisuuksiaan: 1.Laavu, 2. Pitkospuut, 3. Puucee, 4. Liiteri. Mutta varminta on toteuttaa kaikki – jos mieli saada maksatukset läpi☺
  - Pienhankkeet vaativat tarkkaa suunnittelua ja toteutusta.

HANKESUUNNITELMAN SISÄLTÖ 1/2

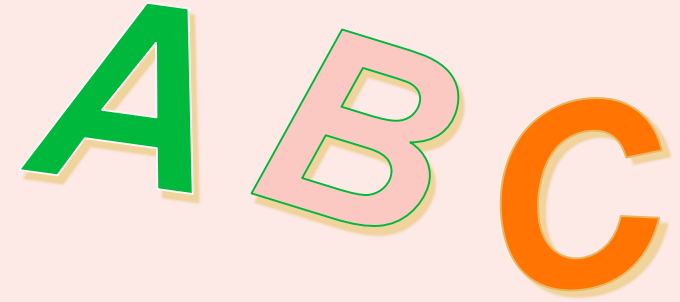
- **Hankesuunnitelman sisältö yhteistyöhankkeissa sekä viljelijä- ja yritysryhmähankkeissa:**
  - Hankkeen julkinen tiivistelmä
  - Hakijan esittely ja hankkeen resurssit
  - Hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue
  - Hankkeen laajempi viitekehys
  - Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit
  - Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi
  - Hankkeen viestintä
  - Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma
  - Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen.

psst! Tällä kaudella tavanomaisia yhdistysten/kuntien kehittämishankkeita ja Älykkäät kylät -hankkeita kutsutaan ”yhteistyöhankkeiksi”. Kun lähdet hakemaan kehittämishankkeita, haet siis Hyrrässä yhteistyöhanketta. Leader hankkeissa kumppanina on Leader-ryhmäsi, jota ei tarvitse erikseen mainita.

HANKESUUNNITELMAN SISÄLTÖ 2/2

- **Vain koulutus- ja tiedonvälityshankkeissa:** Kuvaa henkilöstön tai koulutuksen toteuttajan valmiuksia, ammattitaitoa ja pätevyyttä hankkeen aiheeseen liittyen. Kuvaa lisäksi henkilöstölle tarjottavaa säännöllistä koulutusta hankkeen tehtävien hoitamiseen liittyen.
- **Vain maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinneissa:** Kerro markkinasta, kilpailutilanteesta ja kilpailijoistasi.
- **Lisäkysymys hankkeille, jotka edistävät vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden toteutumista:** Ilmoita, minkä alueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteita hanke edistää.

pssst! Tällä kaudella tavanomaisia yhdistysten/kuntien kehittämishankkeita ja Älykkäät kylät -hankkeita kutsutaan ”yhteistyöhankkeiksi”. Kun lähdet hakemaan kehittämishankkeita, haet siis Hyrrässä yhteistyöhanketta. Leader hankkeissa kumppanina on Leader-ryhmäsi, jota ei tarvitse erikseen mainita.

OTA HUOMIOON AINAKIN NÄMÄ ASIAT!

- **Hankeideaa kannattaa kehittää ja suunnitelmaa valmistella huolellisesti! Leader ryhmää** voi aina konsultoida hankesuunnittelun edetessä - ota yhteyttä mielellään jo ideavaiheessa.
- **Leadereiden hallitusten hankkeille linjaamat valintakriteerit** löydät ryhmien sivuilta. Valintakriteereillä ohjataan strategian toteutumista. **Tutustu kriteereihin** ennen hankkeen hakemista.
- Jos et tiedä kuuluuko hankeideasi Leaderin vai ELYn tukien piiriin, **ota yhteyttä Leaderiin** - me hoksimme kyllä ja ohjaamme oikeiden tukien piiriin!

EI MUUTA KUIN MIETINTÄMYSSYT PÄÄHÄN JA HANKETTA SUUNNITTELEMAAN!

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

Idean syntyessä ota yhteyttä omaan Leader ryhmääsi!

www.outokaira.fi

www.pohjoisinlappi.fi

www.perapohjola.fi

www.leadertunturilappi.fi

www.koillismaanleader.fi

LEADER

**Outokaira
tuottamhan**

